Avdeling for sykepleie
Program for videre- og etterutdanning
Videreutdanningen i intensivsykepleie

Undervisningsplan for videreutdanning i intensivsykepleie

90 studiepoeng

Høgskolen i Sør-Trøndelag
Avdeling for sykepleie
Program for videre- og etterutdanning
2007

1 Innledning 1
2 Mål 2
2.1 Mål for studiet 2
2.2 Handlingskompetanse 3
2.3 Kompetanseområder 3
2.4 Pasientmålgruppe 4
2.5 Overordnete mål med veiledede praksisstudier 5
3 Studiekvalitet 7
3.1 Utdanningsplan 7
3.2 Evaluering av studiet 7
3.3 Internasjonalisering 7
4 Faglig innhold og organisering av studiet 8
4.1 Organisering av studiet 8
4.2 Roteringsplan 9
4.3 Faglig innhold i teoristudiet 10
4.3.1 Hovedemne 1: Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner 10
4.3.1.1 Tema 1: Opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom 10
4.3.1.2 Tema 2: Kompetanse og fagutvikling 10
4.3.1.3 Tema 3: Etikk og juridiske rammer 11
4.3.2 Hovedemne 2: Medisinske og naturvitenskapelige tema 11
4.3.2.1 Tema 4: Kunnskapsbase i fysiologi, patofysiologi og generell farmakologi 11
4.3.3 Hovedemne 3 - Intensivsykepleie og yrkesutøvelse 13
4.3.3.1 Tema 5: Intensivsykepleieren 13
4.3.3.2 Tema 6: Intensivpasienten 14
4.3.3.3 Tema 7: Den postoperative og /eller traumatiserte pasient 14
4.3.3.4 Tema 8: Pasienten med svikt i respirasjonssystemet 15
4.3.3.5 Tema 9: Pasienten med svikt i sirkulasjonssystemet 16
5 Studieformer og læringsaktivitet 17
5.1 Problembaserte læringsformer 17
5.2 Skriftlig refleksjonsarbeid 18
5.3 Læringsmappe 18
5.3.1 Læringsmappens utforming og bruk i videreutdanningen i intensivsykepleie 19
5.3.2 Læringsmappens innhold. 19
5.4 Beskrivelse av arbeidene i Læringsmappen 20
5.4.1 Arbeid 1 Refleksjonsnotat 20
5.4.2 Arbeid 2 PBL-notat tema 8: Pasienten med svikt i respirasjonssystemet. 20
5.4.3 Arbeid 3 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis 21
5.4.4 Arbeid 4 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis 21
5.4.5 Arbeid 5 Refleksjonsnotat 22
5.4.6 Arbeid 6 PBL-notat tema 9: Pasienten med svikt i sirkulasjonssystemet 22
5.4.7 Arbeid 7 Prosjektbeskrivelse av et fagutviklingsprosjekt 23
5.4.8 Arbeid 8 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis 23
5.5 Arbeidskrav 24
5.5.1 Arbeidskrav i legemiddelregning 24
5.5.2 Arbeidskrav i basal hjerte lungeredning 24
5.6 Praksisstudier 24
5.6.1 Obligatoriske praksisstudier 24

5.6.2 Hospiteringspraksis ... 25
5.6.3 Studietur ... 25

6 Vurderingsordninger ... 26

6.1 Tilstedeværelse ... 26
6.1.1 Studiedeltakelse i teoristudiet ... 26
6.1.2 Studiedeltakelse i praksisstudiet ... 26

6.2 Eksamen ... 26
6.2.1 Individuell skriftlig skoleeksamen i tema 4. ... 27
6.2.2 Individuell skriftlig hjemmeeksamen ... 27
6.3.2. Mappevurdering ... 28
6.3.3. Fordypningsoppgave ... 28
6.3.4. Praksisstudier ... 28
6.3.4.1 Praksisperiode 1 ... 29
6.3.4.2 Praksisperiode 2 ... 29
6.3.4.3 Praksisperiode 3 ... 29
6.3.4.4 Praksisperiode 4 ... 30

7. Litteratur ... 31

8. Kilder ... 32

1 Innledning

Som en følge av den medisinske og teknologiske utvikling har kravene til sykepleiernes kompetanse økt. Høyteknologisk behandling til alvorlig syke pasienter gir store sykepleiefaglige utfordringer og et økt behov for videreutdanning i sykepleie.

Nasjonal rammeplan for videreutdanning i intensivsykepleie samt forskrifter om faglig innhold, vurderingsordninger og opptakskrav for videreutdanning i intensivsykepleie ble fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i november 1999 med hjemmel i lov av 12.mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgskoler § 46 nr.2. Revidert versjon fastsatt ved utdannings og forskningsdepartementet 01.desember 2005 ligger til grunn for aktuelle fagplan.

Fagplan og undervisningsplan er utarbeidet ut fra en helhetlig sykepleiefaglig og pedagogisk tenkning, og skal synliggjøre sammenhengen mellom mål, innhold, studie- og arbeidsformer og vurderingsordninger.

Høgskolen erkjenner at den enkeltes menneskesyn påvirker verdivalg og handlinger. For at intensivsykepleiere etter endt videreutdanning skal møte og ivareta det enkelte menneskes behov, ønsker utdanningen å formidle et helhetlig syn på mennesket. Dette innebærer at pasientens fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle / spirituelle behov ivaretas, samtidig som vi erkjenner at helheten ikke kan begrenses eller defineres ut fra disse dimensjonene alene. Et helhetlig menneskesyn, respekt for liv og enkeltmenneskets egenverd og rett til medbestemmelse, setter pasientens behov i fokus og er grunnleggende verdier for videreutdanning i intensivsykepleies virksomhet.

Intensivsykepleiefaget ligger i skjæringspunktet mellom omsorg og teknologi. Den raske utviklingen innen medisin og teknologi kan være vanskelig å kombinere med et helhetlig omsorgsperspektiv. Etiske spørsmål er mange og sentrale i en hverdag i spenningsfeltet mellom omsorg og teknologi, mellom det behandlingsmessig mulige og det etisk gode valg. I dette ligger høgskolens største utfordring; å kunne ivareta behovet for kompetanse i lik grad på begge områdene. Dette forholdet gjenspeiles i studiets organisering, innhold og mål.

For at intensivsykepleiere etter utdanningen kan møte denne type utfordringer på en profesjonell måte, skal høgskolen legge til rette for refleksjon over faglige og etiske spørsmål i studietiden.

2 Mål

2.1 Mål for studiet

Hensikten med videreutdanning i intensivsykepleie er å utdanne velkvalifiserte yrkesutøvere som kan utøve intensivsykepleie til aktuelle pasientmålgrupper. Utøvelsen av intensivsykepleien skal være i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse og fagets kunnskaper og verdier.

Studenten skal etter endt utdanning:

- Utøve intensivsykepleie med respekt for pasientens og pårørendes integritet, ressurser og opplevelser ved å være akutt og/eller kritisk syk og gjennomgå medisinsk behandling.
- Utøve intensivsykepleie til pasienter med svikt i livsviktige funksjoner, behandle og forebygge komplikasjoner, lindre lidelse, smerter og ubehag og fremme rehabilitering.
- Ha kunnskap om og forståelse for, aktuelle medisinske tilstander hos pasienter i intensivavdelinger og kunne delta i gjennomføring av medisinsk behandling etter forordning eller delegering av ansvarlig lege.
- Bedømme akutte situasjoner selvstendig, prioritere og handle raskt og forsvarlig, slik at akutt og/eller kritisk sykes livsviktige situasjoner opprettholdes/gjenopprettes.
- Mestre samhandling med pasienten og utføre intensivsykepleie med et godt håndlag.
- Reflektere kritisk i valgsituasjoner og handle etisk og juridisk forsvarlig.
- Støtte og yte omsorg til pårørende, og fremme pasientens og pårørendes medbestemmelse.
- Gi situasjonstilpasset undervisning, informasjon og veiledning til pasienter, pårørende, studenter og medarbeidere.
- Anvende relevante kunnskaper i møte med pasienter fra ulike kulturer.
- Mestre bruk og kontroll av medisinsk - teknisk utstyr og ha et reflektert forhold til denne teknologiens muligheter og begrensninger.
- Anvende hygieniske prinsipper og forebygge infeksjoner.
- Ta ansvar for pasienten og ivareta pårørende når pasienten er døende, og sikre en verdig død.
- Dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid, benytte relevant forskning og bidra til fagutvikling.
- Ha ferdigheter i samhandling og teamarbeid på tvers av faggrupper og - nivå.
- Videreutvikle den personlige faglige kompetansen som intensivsykepleier.

2.2 Handlingskompetanse

Etter endt videreutdanning skal den enkelte student ha utviklet nødvendig handlingskompetanse for å kunne fungere selvstendig som intensivsykepleier og kunne ivareta og utøve oppgaver som er sentrale i yrkesfunksjonen. Handlingskompetanse er en helhet av holdninger, handlinger, ferdigheter og kunnskaper som kjennetegner den nyutdannede intensivsykepleier. Helheten av intensivsykepleierens handlingskompetanse kan beskrives av følgende elementer:

- ***Teoretisk - analytisk kompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å observere, analysere, kritisk reflektere over, vurdere og systematisere egne handlinger ut fra faglig innsikt og kunnskap.

- ***Praktisk kompetanse***
  dreier seg om evne, vilje og mot til å utvikle praktisk dyktighet og fleksibilitet, utøve helhetlig intensivsykepleie, ta ledelse og utføre handlinger til rett tid og sted. Her inngår hensiktsmessig planlegging, systematisk tenkning og problemløsning.

- ***Læringskompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å være nysgjerrig og lærevillig, være kreativ og delta i utvikling og endring ved å tilegne seg nye kunnskaper og ferdigheter samt bruke denne innsikten i relevante sammenhenger. Det dreier seg om evne og vilje til å ”lære å lære”.

- ***Sosial kompetanse***
  kjennetegnes av evne, vilje og mot til å etablere, gjennomføre og være utholdende i mellommenneskelige relasjoner, vise hjertelag, medfølelse, innsikt og fantasi, og utøve tverrfaglig samarbeid. Gode kommunikasjonsevner, situasjonsforståelse, selvinnsikt og empatisk holdning er viktige elementer her.

- ***Yrkesetisk kompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å være moralsk ansvarlig, til å utøve etisk forsvarlig intensivsykepleie orientert mot målgruppen, til å være oppdatert innenfor juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer, og ivareta det politiske ansvaret for at pasienten mottar faglig forsvarlig intensivsykepleie.

2.3 Kompetanseområder

Intensivsykepleierens ansvar og kompetanse må ses i sammenheng med målgruppens behov for sykepleie og behandling i akutte og komplekse situasjoner. Pasienten kan være ute av stand til å ivareta sine grunnleggende menneskelige behov og intensivsykepleieren har ansvar for at disse behov blir dekket, også i situasjoner preget av behandlingsintensitet og høyt arbeidstempo. Den akutt og/eller kritisk syke og hans pårørende kan på grunn av fysisk og /eller psykisk krise, ha varierende mulighet for å gi uttrykk for og ta ansvar for sin situasjon.

Intensivsykepleieren må ha evne til å sette seg inn i pasienters og pårørendes opplevelser og reaksjoner og ha vilje og mot til å handle med respekt for pasienters og pårørendes integritet

og rett til medbestemmelse. Evne til å kommunisere og samhandle med mennesker i krise er sentralt.

Intensivsykepleieren skal behandle og forebygge komplikasjoner og lindre lidelse, smerter og ubehag. Hun / han skal kontinuerlig observere og vurdere forandringer i pasientens tilstand og utføre og overvåke medisinsk behandling ordinert av lege. Intensivsykepleieren arbeider i et tverrfaglig miljø med klart definerte ansvarsforhold og gjensidig respekt for andres faglige kompetanse og integritet. Evne til problemløsning og til å handle rolig i kritiske situasjoner er sentralt. Videre er det viktig med et godt håndlag i praktisk sykepleie. Intensivsykepleieren må også kunne argumentere for og sette ord på sine handlinger og sin funksjon.

Den akutt og/eller kritisk sykes situasjon kan endre seg raskt. Intensivsykepleieren må tolke symptomer og kliniske tegn for å handle hurtig og for å forebygge komplikasjoner. Årvåkenhet og fokusskift i høyt tempo er nødvendig. I akutte situasjoner skal intensivsykepleieren kunne sette i gang livreddende behandling og må derfor være i stand til selvstendig å vurdere akutte og kritiske situasjoner. Det setter store krav til medisinsk kunnskap.

Bruken av medisinsk utstyr og utførelse av tekniske prosedyrer forekommer hyppig i intensivavdelinger. Intensivsykepleieren har ansvar for at sikkerhet og kvalitet, herunder hygiene, blir ivaretatt og at ulempene for pasientene blir så små som mulig. Det er viktig å betjene apparatene og utføre prosedyrene samtidig som pasient og pårørendes reaksjoner tas hensyn til og respekteres. Intensivsykepleieren må kunne formidle tillit og ha etisk vurderingsevne i forhold til hvilken nytte pasienten har av utstyret og behandlingen.

Intensivsykepleieren har veiledningsansvar overfor pasienter, pårørende, medarbeidere og studenter. Hun/han har også ansvar for utvikling innenfor eget fagområde og vurdering av kvaliteten av eget arbeid. Intensivsykepleier må ha forståelse for egen og andres kompetanse.

Faglig forsvarlig intensivsykepleie innebærer å kunne handle raskt og riktig på basis av en faglig vurdering av en pasients situasjon. For å oppnå slik faglig forsvarlighet i komplekse situasjoner, kreves integrering av teori og praksis og muligheter for erfaringslæring og refleksjon sammen med lærer/veiledere.

2.4 Pasientmålgruppe

Intensivsykepleieren skal overvåke, pleie og behandle mennesker i alle aldre som

- er eller kan komme i en akutt fysiologisk krise på grunn av sykdom eller skade
- etter kirurgi og anestesi trenger det for å gjenopprette sirkulatorisk og respiratorisk balanse og som trenger å lindre smerte og annet ubehag
- har kronisk sykdom og som enten får en akutt sykdom eller en akutt forverring av sin grunnlidelse

Pårørende er også en målgruppe for intensivsykepleieren.

2.5 Overordnete mål med veiledede praksisstudier

Studenten skal i praksisstudiene videreutvikle sitt kliniske erfaringsgrunnlag og sin evne til å observere, vurdere og iverksette relevante handlinger gjennom kommunikasjon og samhandling med pasienten og de pårørende.

Veiledede praksisstudier innebærer at høgskolen skal legge til rette gode læresituasjoner, og at kontaktsykepleierne har ansvar for å veilede i forhold til praksisfeltets spesialiteter og egenart. Hensikten med veiledede praksisstudier er at studenten oppnår handlingskompetanse for å kunne møte pasientens og samfunnets behov for intensivsykepleie.

De overordnede og generelle målene for veiledede praksisstudier kan konkretiseres slik:

- **Studenten skal få øvelse i å anvende kunnskaper**
  I dette ligger at studenten skal få øvelse i å knytte den teoretiske kunnskapen til praksissituasjoner. Studenten skal se etter sammenhenger mellom teoretisk lærestoff og den praktiske virkeligheten, og få øvelse i å handle med utgangspunkt i teoretiske og verdimessige begrunnelser. Det er i den sammenheng viktig at noen etterspør den teoretiske kunnskapen, fordi det kan være vanskelig for studenten selv å se relevansen av teori i forhold til den kliniske situasjonen. Studentens kontaktsykepleier vil være sentral i så måte.

- **Studenten skal tilegne seg kliniske kunnskaper**
  Dette målet bygger på erkjennelsen av at mye viktig sykepleiekunnskap ikke er nedskrevet, men eksisterer som erfaringsbasert og personlig kunnskap hos den enkelte intensivsykepleier og i praksisstedets arbeidsfellesskap.

  Studenten må lære spesialsykepleie av de erfarne intensivsykepleierne. Kontaktsykepleier må hjelpe studenten til å "se" det som de ser i praksissituasjoner. Veiledningen må bl.a. omfatte det å fortelle studenten hva en som intensivsykepleier ser etter i de ulike kliniske situasjonene en står ovenfor.

  Studenten må videre selv trene seg i å observere for på det viset å legge grunnlaget for utvikling av et "klinisk blikk". Kontaktsykepleier må tydeliggjøre sin egen erfaringskunnskap for studenten ved å begrunne utførelse, prioriteringer og valg i de kliniske situasjoner hvor han eller hun går sammen med studenten.

- **Studenten skal utvikle ferdigheter**
  Studenten lærer utførelse av sykepleiehandlinger av den erfarne intensivsykepleieren gjennom at denne viser og veileder på studentens utførelse. Dette er med på å ivareta sykepleiefagets håndverkstradisjon, hvor "mesteren" demonstrerer og veileder "novisen" i den korrekte utførelsen av ulike ferdigheter knyttet til intensivsykepleie.

  Studenten skal oppøve utførelsen av grunnleggende ferdigheter i intensivsykepleie. Dette er ferdigheter både av praktisk, mellommenneskelig og intellektuell karakter. Ferdigheter i for eksempel kommunikasjon, samhandling og samarbeid må læres i sammenheng med utøvelse av intensivsykepleie. Studentene trenger erfaring og øvelse. Utøvelse av praktiske ferdigheter og ferdigheter i problemløsning krever også reelle situasjoner.

- **Studenten skal oppleve intensivsykepleiens karakter og utfordringer**
  Studenten skal få oppleve hva det innebærer å være intensivsykepleier. Til det trengs tid og nærhet til utøvelsen av faget. Kontakt med gode rollemodeller og erfaring med samarbeid med pasient, pårørende og behandlingsteam er viktige forutsetninger for å utvikle sin identitet som intensivsykepleier. Studenten skal erfare hva som kreves for å være intensivsykepleier både personlig og kunnskapsmessig. Praksisstudier er essensielle for å opprettholde studentenes motivasjon i utdanningen.

- **Studenten skal oppøve ansvarlighet**
  Ansvarlighet kan bare oppøves i virkelige situasjoner. Studenten får gradvis større ansvar i løpet av videreutdanningen. Fra ansvar for pasienter med ”enkle behov”, utvides dette til å omfatte pasienter med mer komplekse og uoversiktlige behov.

  Studentens etiske bevissthet, bevissthet om ansvar for hva som gjøres og sies, for væremåte og for handlinger skal utvikles gjennom praksisstudiene. Forståelsen av at intensivsykepleierens handlinger har konsekvenser for andre menneskers ve og vel - for deres helse og velvære - skal utvikles. Utøvelse av intensivsykepleie er et stort faglig og etisk ansvar som studentene må erfare og oppøves i. Til å oppdage og lære dette trengs hjelp bl.a. i form av veiledning fra lærer og kontaktsykepleier.

Med utgangspunkt i disse generelle målene er det utarbeidet mål for studiet som helhet, og konkretiserte mål for den enkelte praksisperiode.

3 Studiekvalitet

3.1 Utdanningsplan

Som en del av kvalitetsreformen skal alle studenter som er tatt opp til studieprogram av minst ett års varighet ha individuell utdanningsplan (jf Lov om universiteter og høgskoler § 44B). Ved starten av studiet gjøres det avtale mellom HiST og studenten om slik individuell utdanningsplan.

Utdanningsplanen skal sikre gjensidig og forpliktende samarbeid, og inneholder institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenter, og studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og andre studenter.

3.2 Evaluering av studiet

Evaluering av studiet er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet. Studentene vil i løpet av studiet bli bedt om å avgi en eller flere skriftlige evalueringer. Evaluering fra studenter kan i anonymisert form danne grunnlag for avdelingens FOU virksomhet med det formål å videreutvikle innhold og studieformer i studiene.

3.3 Internasjonalisering

Høgskolen i Sør-Trøndelag har samarbeidsavtaler om studentutveksling innen Norden og Europa. Dette inngår for tiden ikke som tilbud på Program for videreutdanning ved Avdeling for sykepleie.

4 Faglig innhold og organisering av studiet

4.1 Organisering av studiet

Videreutdanning i intensivsykepleie er et heltids studium og har et omfang på 90 studiepoeng. Disse er fordelt mellom praktiske og teoretiske studier som 50% / 50%. Studiet er i sin helhet på 60 uker som tilsvarer 30 uker teori og 30 uker praksis. Både teori og praksis fordeler seg i blokker utover studietiden (se roteringsplan).

Teoristudiene er organisert i blokker av ulik varighet. Mellom teoriperiodene avvikles det veiledede praksisstudier ved aktuelle sykehusavdelinger. Lengden og plasseringen på teori- og praksisperiodene vil variere med oppstartstidspunkt på utdanningen.

Det er satt av i alt 5 uker til arbeid med eksamener, 1 uke til individuell skriftlig hjemmeeksamen i studiets andre semester og 4 uker til fordypningsoppgaven i intensivsykepleie ved slutten av studiet.

Praksisstudiene skal, ifølge nasjonal rammeplan, utgjøre minimum 50 % og maksimum 60 % av studietiden. 90 % av praksistiden skal være i pasientsituasjoner.

4.2 Roteringsplan

	2007																	2008	
UKE/ÅR	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8
UKE/UTD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	jul	11	12	13	14	15	16	17	18
TEORI	11 uker																		
PRAKSIS														9 uker					
Mappearbeider (A) Eksamener (X)			A1									A2	X1						

UKE/ÅR	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
UKE/UTD	19	20	21	Påske	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
TEORI					5 uker														
PRAKSIS											7 uker								
Mappearbeider (A) Eksamener (X)			A3						X2					A4			A5		

UKE/ÅR	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
UKE/UTD	Sommerferie (8 uker)						35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
TEORI							8 uker												
PRAKSIS															6 uker				
Mappearbeider (A) Eksamener (X)										A6				A7					

UKE/ÅR	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKE/UTD	48	49	50	51	52			53	54	55	56	57	58	59	60
TEORI		1uke													
PRAKSIS									6 uker						
Mappearbeider Eksamener	A8		FO	FO	FO			X3			X4				MH

X1= 4 timers skoleeksamen i tema 4. Innlevering torsdag den 10.januar, 2008.
X2= Hjemmeeksamen i hovedemne 1. Innlevering fredag 25.april, 2008
X3=fordypningsoppgave i intensivsykepleie. Innlevering fredag 9.januar, 2009
X4=vurderingsmappe i hovedemne 3. Innlevering fredag 30. januar, 2009

A1-A8 = Mappearbeider leveres angitte uker

Oppstart mandag 15.oktober 2007

Avslutning fredag 27.februar 2009

Teori:	26 uker
Praksis:	28uker
Fordypningsoppgave og hjemmeeksamen	6 uker

4.3 Faglig innhold i teoristudiet

Teoristudiet er inndelt i 3 hovedemner som igjen er inndelt i ulike tema. Videreutdanning i anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie har hovedemne 1 felles. Anestesi og intensivutdanningen har også hovedemne 2 felles.

4.3.1 Hovedemne 1: Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner

4.3.1.1 Tema 1: Opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom 5 studiepoeng

Studenten skal øke sin kunnskap og forståelse for opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos pasienter, pårørende og personalet ved akutt/kritisk sykdom og ved undersøkelse, behandling og død. Det skal legges vekt på å forstå fenomenene i et flerkulturelt perspektiv. Studenten skal videreutvikle sin selvforståelse og forbedre evnen til å mestre samhandling med mennesker som er alvorlig syke og døende.

Sentrale emner:

- Psykiske, sosiale, kulturelle og eksistensielle aspekter ved å være akutt og/eller kritisk syk
- Pasienten og pårørendes opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom og død
- Stress, mestring og mestringsstrategier ved akutt og/eller kritisk sykdom og død
- Kriser og kriseintervensjon
- Sorg, sorgreaksjoner og sorgarbeid
- Flerkulturell forståelse av sykdom og død
- Bevisstgjøring av egne følelser og holdninger i arbeidet med akutt og/eller kritisk syke
- Kommunikasjon og samhandling med pasienter og pårørende i alvorlige og/eller kritiske situasjoner og kommunikasjon i det samarbeidende team.

4.3.1.2 Tema 2: Kompetanse og fagutvikling 5 studiepoeng

Studenten skal videreutvikle sin forståelse for sykepleiens teori- og verdigrunnlag og hvordan det danner basis for utviklingen av intensivsykepleien.

Studenten skal tilegne seg kunnskaper om forskning og fagutvikling i intensivsykepleie. Ulike metoder for kunnskapstilegnelse og systematisk fagutvikling skal vektlegges. Videre skal studenten lære seg å finne frem til forskning som er relevant for fremtidig yrkesutøvelse, og kritisk vurdere og anvende denne i praksis.

Sentrale emner:

- Ulike vitenskapssyn og konsekvenser for forskning og fagutvikling
- Forskningsprosessen, forskningsmetoder og forskningsetikk
- Kompetanse- og fagutvikling
- Anvendelse av forskningsresultater i klinisk praksis
- Sykepleieteori og kunnskapsformer relevant for sykepleie knyttet til akutt og/eller kritisk syke pasienter
- Pedagogikk

- Læring
- Problembasert læring som arbeidsmetode
- Skriveprosess
- Bibliotektjeneste og søk i databaser

4.3.1.3 Tema 3: Etikk og juridiske rammer 5 studiepoeng

Studenten må videreutvikle evnen til faglig og etisk argumentasjon for å sikre pasienters og pårørendes interesser i et høyteknologisk miljø og i et tverrfaglig samarbeid mellom mange yrkesgrupper. Pasientmålgruppens sårbarhet og sammensatte behov for medisinske og sykepleiefaglige tjenester krever høy etisk standard og omsorgsfull, systematisk og velbegrunnet praksis. Etiske dilemmaer knyttet til alvorlig sykdom og død skal spesielt vektlegges. Det skal legges vekt på å forstå hvordan intensivsykepleieren handler i spenningsfeltet mellom medisinsk rasjonalitet og omsorgsrasjonalitet.

Studenten skal utvikle et bevisst forhold til hvordan organisatoriske, økonomiske og juridiske rammer påvirker sykepleie- og spesialisthelsetjenesten, og kunne se dette i sammenheng med ansvaret for å utøve intensivsykepleie, lede eget fag og arbeide i team.

Sentrale emner:

- Grunnlagsetikk
- Nærhetsetikk
- Medisinsk etikk
- Etiske prinsipper, normer og verdier
- Etiske dilemma relatert til pasientmålgruppe
- Etisk refleksjon, argumentasjon og beslutninger
- Menneskesyn og verdisyn
- Etikk og den medisinsk -teknologiske utvikling
- Politiske og økonomiske prioriteringer
- Juridiske rammer for helsevesen og helsepersonell
    - Lover og forskrifter, melderutiner
- Pasientrettigheter og pasientsikkerhet
- Kvalitetssikring og internkontroll

4.3.2 Hovedemne 2: Medisinske og naturvitenskapelige tema

En stor del av innholdet i hovedemne 2 slik det beskrives i rammeplanen, er integrert i temaene i hovedemne 3.

Det resterende innhold er organisert i følgende tema:

4.3.2.1 Tema 4: Kunnskapsbase i fysiologi, patofysiologi og generell farmakologi 11 studiepoeng

Studenten skal utdype sine kunnskaper om hvordan organer og organsystemer fungerer i forhold til hverandre og hvordan patofysiologiske prosesser og medisinske sykdomstilstander

starter og utvikles. Kunnskapene skal danne grunnlaget for å observere, vurdere og forstå symptomer og funn hos aktuelle pasientgrupper.

Studenten skal få en grunnleggende forståelse av hvordan legemidler påvirker og påvirkes av kroppen. Studenten skal tilegne seg utdypende kunnskaper om virkning og bivirkning av legemidler samt interaksjoner for å sikre en forsvarlig administrasjon av disse. Studenten skal ha innsikt i og forståelse for de lover og forskrifter som gjelder legemiddelhåndtering og pasientsikkerhet.

Sentrale emner:

- Sirkulasjonsregulering
- Ventilasjons- og respirasjonsregulering
- Væske- og elektrolyttbalanse og regulering
- Syre/basebalanse og regulering
- Nevrofysiologi,
- Blod og blodets bestanddeler
- Endokrin, nevrologisk og immunologisk respons på traume
- Fysiologi ved stress, kvalme og smerte
- Gastro- intestinal systemet
- Ernæringsfysiologi
- Immunologi
- Nyrefysiologi
- Medisinsk biokjemi
- Farmakokinetikk og – dynamikk
- Interaksjon og bivirkninger
- Aktuelle lover og regler for legemiddelhåndtering i sykehus
- Legemiddelhåndtering inkl. legemiddelregning
- Basal HLR

4.3.3 Hovedemne 3 - Intensivsykepleie og yrkesutøvelse

Målet for undervisningen er at studenten skal kunne utøve intensivsykepleie til akutt og/eller kritisk syke pasienter i en sårbar, kritisk og livstruende fase. Dette innebærer at behandlingsrelaterte forordninger og prosedyrer skal utføres samtidig som en har oppmerksomheten rettet mot pasienten og de pårørendes generelle behov, opplevelser og reaksjon på sykdom, behandling og høyteknologiske omgivelser. Studenten skal utvikle ferdigheter i å handle raskt og etisk og faglig forsvarlig i situasjoner hvor rask intervenering kreves. Studenten skal utvikle kompetanse i å forebygge komplikasjoner, redusere stress og lindre lidelse, smerte og ubehag.

Studenten skal utdype sine kunnskaper i patofysiologi og intensivbehandling knyttet til svikt i vitale funksjoner ved ulike medisinske og kirurgiske tilstander. Inkludert i dette ligger at studenten skal tilegne seg kunnskaper i pediatri og nyfødtmedisin, samt relevante emner innenfor anestesiologi og kirurgi.

Kunnskap i intensivmedisin, og forståelse for hvilke opplevelser, problemer og behov pasienten generelt har i situasjonen som intensivpasient, og mer spesielt ved svikt eller trussel om svikt i vitale funksjoner, skal bidra til at studenten kan se sammenhenger og integrere de medisinske og naturvitenskapelige fagene i grunnlaget for faglig forsvarlig utøvelse av intensivsykepleie.

Studenten skal øke sin forståelse for mikroorganismers levemåte, virulens og smittemåte og lære å anvende disse kunnskapene i det infeksjonsforebyggende arbeid som intensivsykepleier.

Studenten skal utvikle kunnskap om og evner til forsvarlig og bevisst anvendelse av medisinsk teknisk utstyr som brukes i behandlingen av intensivpasienten. Dette innbefatter å sette seg inn i funksjon, kontroll og vedlikehold av utstyret og å bruke det på en sikker og forsvarlig måte.

Studenten skal videreutvikle sine kliniske erfaringer og sine evner til å observere, vurdere og iverksette handlinger gjennom kommunikasjon og samhandling med pasient og pårørende.

Studenten skal videreutvikle sin evne til å lede eget arbeid, sette ord på egen spesialfunksjon, og argumentere og begrunne sine valg av handlinger. Tverrfaglig samarbeid er sentralt.

Hovedemne 3 er inndelt i følgende tema:

4.3.3.1 Tema 5: Intensivsykepleieren 8 studiepoeng

Sentrale emner:

- Intensivsykepleiens historiske utvikling
- Utvikling av identitet
- Funksjonsbeskrivelse for intensivsykepleiere
- Veiledningsansvar
- Kompetanse- og fagutvikling
- Intensivavdelingenes organisering, drift og arbeidsmiljø
- Medisinsk teknisk utstyr
- Teknologi og omsorg
- Dokumentasjon

4.3.3.2 Tema 6: Intensivpasienten 14 studiepoeng

Sentrale emner:

- Intensivsykepleie til intensivpasienten
  - Betydning av pasientens alder i intensivsykepleie, eldre, ungdom, barn
    - Spesielle forhold ved intensivsykepleie til barn og ungdom
      - Barns normalutvikling
      - Kommunikasjon med barn
      - Barnet og familien – familiesentrert omsorg
      - Når barn dør
      - Nyfødte / premature
    - Spesielle forhold ved intensivsykepleie til eldre
  - Pasientopplevelser
  - Psykiske reaksjoner på sykdom og behandling i et høyteknologisk miljø
  - Søvn og hvile
  - Fysisk omsorg, personlig stell og godt håndlag
  - Forebygging av sengeleiets komplikasjoner direkte knyttet til intensivpasienten
  - Rehabilitering / mobilisering
  - Metoder og hjelp til mestring av stress, lidelse, smerte og ubehag
  - Omsorg for den døende intensivpasienten
    - Avsluttende behandling
    - En verdig død i et høyteknologisk miljø
  - Transport av intensivpasienter i sykehus
  - Hygiene og forebygging av infeksjoner
    - Mikrobiologisk kunnskap
    - Håndtering av medisinsk teknisk utstyr
    - Barrieresykepleie
    - Isolering av pasient
  - Ernæring
    - Vurdering av ernæringsbehov
    - Ernæring via sonde og venekateter
  - Smertelindring
- Pårørende i intensivavdelingen

4.3.3.3 Tema 7: Den postoperative og /eller traumatiserte pasient 16 studiepoeng

Sentrale emner:

- Intensivsykepleie til postoperative pasienter
  - Anestesiformer og ettervirkninger
  - Kirurgi generelt / ulike typer kirurgi
  - Perioperativ sykepleie
    - Preoperativ forberedelse og informasjon
    - Anestesisykepleierens og operasjonssykepleierens funksjon og ansvar
  - Spesielle forhold hos barn
  - Postoperativ smerte og kvalme
- Intensivsykepleie til nevrokirurgiske pasienter

    - Nevrologiske forstyrrelser
    - Hodetraumer og blødninger med traume som årsak
    - Blødninger i hjernen av andre årsaker
    - Hjernetumorer
    - Infeksjoner
    - Spesielle forhold m.h.t. pleie og behandling av nevrokirurgiske pasienter
- Intensivsykepleie i forhold til pasienter som har vært utsatt for skader og ulykker
    - Multitraume
        - Transport av traumepasienter
    - Brannskade
    - Nærdrukning
    - Hypotermi
    - Intoksikerte pasienter
    - Suicidale pasienter
- Organdonasjon og transplantasjon
    - Ulike typer transplantasjon
    - Ivaretakelse av donor og pårørende
    - Organpreservasjon
- Bruk og vedlikehold av medisinsk teknisk utstyr

4.3.3.4 Tema 8: Pasienten med svikt i respirasjonssystemet 12 studiepoeng

Sentrale emner:

- Intensivsykepleie til pasienter med svikt i respirasjonssystemet
    - Svikt i lunger og respirasjonssystem
        - ARDS, lungeødem
        - KOLS, astma
        - Pneumoni, atelektaseutvikling
        - Aktuell farmakologi
    - Respiratorbehandling
        - Intubering
        - Fysiologiske forandringer
        - Prosedyre ved suging av slim / sekret
        - Sedering - medikamenter og strategier
        - Leiring, mobilisering og fysioterapi
        - Avvenning og ekstubering
        - Pasientopplevelser
    - Annen respirasjonsstøttende behandling
        - Maskebehandling – CPAP og BiPAP
        - Oksygenmasker / katetre av ulike typer
    - Handlingsberedskap ved akutt respirasjonsstans
    - Respirasjonsproblematikk og respiratorbehandling av barn
    - Bruk og vedlikehold av medisinsk teknisk utstyr

4.3.3.5 Tema 9: Pasienten med svikt i sirkulasjonssystemet 14 studiepoeng

Sentrale emner:

- Intensivsykepleie til pasienter med sirkulasjonssvikt
  - Ulike former for sjokk
    - Væske- og transfusjonsbehandling
    - Medikamentell behandling
- Intensivsykepleie til pasienter med multiorgansvikt
  - SIRS, septisk sjokk
  - Nyresvikt, leversvikt, DIC, sviktende tarmfunksjon
  - Behandlingsprinsipper
- Intensivsykepleie til hjertesyke pasienter
  - Patofysiologiske forandringer
  - Hjerte- og karkirurgi
  - Perkutan koronar intervensjon (PCI)
  - Farmakologi: Aktuelle medikamenter innen kardiologi
  - Avansert hjerte-lunge-redning (AHLR)
- Bruk og vedlikehold av medisinsk teknisk utstyr

5 Studieformer og læringsaktivitet

Høgskolen skal:

- Legge til rette for at studentene kan tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og utvikle holdninger som sikrer en handlingskompetanse i samsvar med pasientenes og samfunnets krav til intensivsykepleie.
- Stimulere studentene til ansvarsfull og reflektert yrkesutøvelse.
- Legge til rette for at studentene kan ta ansvar for egen læring.
- Drive forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til fag, undervisning og yrkesutøvelse i intensivsykepleie.
- Være nasjonalt og internasjonalt faglig oppdatert og fremtidsrettet innenfor fagområdet.
- Ha et formalisert samarbeid med praksisfeltet og samarbeide med tilgrensende utdanninger og fagområder.
- Fremme studentenes evne til samarbeid med andre yrkesgrupper.

Studiet skal motivere og legge til rette for læringsprosesser der voksenpedagogiske prinsipper legges til grunn. Dette innebærer at studenten, med utgangspunkt i tidligere erfaringer, tar ansvar for egen læring innenfor de rammer som fagplanen setter.

Voksenpedagogiske prinsipper vektlegger motivasjon, egenaktivitet, lærevilje og selvstendighet. Dette innebærer f. eks. at studenten aktivt søker de læresituasjoner som gir mulighet for læring av intensivsykepleiefaget, arbeider for å øke sin selvstendighet og gjør aktivt bruk av tilegnede kunnskaper, ferdigheter og holdninger i utøvelse av intensivsykepleie. Videre at studenten lærer å kjenne sine styrker og begrensninger, samt finner nye veier til faglig og personlig vekst og utvikling.

5.1 Problembaserte læringsformer

Valg av pedagogisk metode er avgjørende for at studenten kan tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og utvikle holdninger som sikrer handlingskompetanse i intensivsykepleie. En god integrering av teoriske og praktiske studier blir vesentlig for å nå utdanningens mål

Problembasert læring (PBL) er en pedagogisk metode som både legger til rette for individuell læring og læring i samarbeid med andre. Arbeidsformen gir en god kobling mellom teoretisk kunnskap og praktisk yrkeskunnskap. Når PBL anvendes som metode, vil studentene deles inn i faste basisgrupper. Basisgruppene skal utarbeide en gruppekontrakt hvor medlemmene sammen skisserer en strategi for samarbeidet i gruppen.

Andre arbeidsformer som stiller krav til egenaktivitet og evne til samarbeid vil også være aktuelle, for eksempel gruppearbeid, forelesninger, klassediskusjoner, temadager, rollespill, prosjektarbeid, veiledning og refleksjon i grupper.

Studentenes utarbeidelse av skriftlige arbeider til læringsmappen vil også være en viktig arbeids- og læringsform i studiet.

5.2 Skriftlig refleksjonsarbeid

Som ledd i en bevisstgjøring og refleksjon rundt den sykepleieidentitet studenten skal bygge sin videre læring på, skal studentene under studiets skrivekurs skrive en opprinnelig refleksjon, en *Praksisfortelling.* Dette skal være en umiddelbar beskrivelse av en situasjon fra studentens tidligere erfaring som sykepleier. Studenten velger her en situasjon fra sin praksis som på en eller annen måte har gjort dypt inntrykk, et *"paradigmecase"*.

> *"a clinical experience that stands out and alters the way nurses perceive and understand future clinical situations. Paradigm cases create new clinical understandings and open new clinical perspectives and alternatives"* (Benner1984).

Studentene møtes så i grupper og reflekterer sammen over de enkeltes situasjonsbeskrivelser. Ved kritisk vurdering av hva dette egentlig handler om, prøver vi sammen å finne det generelle i den spesielle situasjonen. Denne prosessen vil gi en større distanse og løfte erfaringen opp på et mer allment og distansert nivå. På bakgrunn av denne felles refleksjon, skriver den enkelte student om sin praksisfortelling. Dette *Reflekterende notat* skal speile den kritiske refleksjonen og de generelle betraktninger rundt situasjonen. Notatet skal munne ut i en foreløpig problemstilling. Denne problemstilling vil være utgangspunktet for eksamen i hovedemne 1 (se 6.2.2.).

5.3 Læringsmappe

Med læringsmappe menes en systematisk samling av arbeider som til sammen gir et bilde av en students utvikling og læring innenfor deler eller hele utdanningen. Ved mappevurdering legges en del av disse arbeidene frem for vurdering i en vurderingsmappe. Utarbeidelse av læringsmapper i studiet er en metode som på en hensiktsmessig måte kombinerer læring og vurdering. Læringsprosess og resultater nedtegnes i form av arbeider / dokumenter gjennom hele studiet og sikrer en jevnere arbeidsfordeling i studiet. Arbeidet med læringsmappen hjelper studentene til å følge sin egen utvikling og læring. Kontinuerlige tilbakemeldinger fra lærer og / eller medstudenter sikrer en gjennomgående dialog rundt den enkelte students læreprosess.

Læringsmappen skal inneholde ulike skriftlige arbeider som studenten produserer i løpet av studiet. Mappen skal gjenspeile bredden i de ulike emnene som studenten arbeider med.

Arbeidsformen innebærer en del skriving. Det å skrive i seg selv er en viktig læringsstrategi som kan bedre evnen til å strukturere tankene. Skriving aktiviserer, gir bedre konsentrasjon, stimulerer muntlige aktiviteter og hjelper studenten i reformulering av språket. Skrivingen gir mulighet til refleksjon og spørsmål til lærestoffet.

I løpet av videreutdanningen i intensivsykepleie skal det leveres i alt 8 skriftlige mindre arbeider. Disse utgjør studentens læringsmappe. Læringsmappen skal gjenspeile bredden i fagstoffet.

De skriftlige arbeidene skal leveres til ulike tider gjennom hele studiet, og hjelper studenten til en jevn arbeidsfordeling både i teori- og praksisperioder. Arbeidet med læringsmappen hjelper studentene til å følge sin egen utvikling og læring.

5.3.1 Læringsmappens utforming og bruk i videreutdanningen i intensivsykepleie

Læringsmappens arbeider skal leveres via It`s learning innen kl. 15.00 på fastsatt dato (som regel fredag i den angitte uken). Læringsmappen er godkjent når alle arbeidene er innlevert til riktig tid. Dette må være gjort før studenten kan fremstille seg til avsluttende eksamen.

Til hvert av arbeidene hører en beskrivelse hvor kriteriene for arbeidet er angitt. Tilbakemeldinger fra lærer og/eller medstudenter skal ta utgangspunkt i kriteriene, og sikrer en gjennomgående dialog rundt den enkelte students læreprosess. Tilbakemelding kan enkelte ganger gis av lærer, andre ganger vil studentene gi tilbakemelding til hverandre to og to eller i basisgruppene. Kasuistikker og refleksjonsnotat fra praksis vil kunne danne grunnlag for refleksjon og veiledning i grupper.

Tekniske krav til alle arbeidene:

- Skrifttype: Times New Roman
- Skriftstørrelse: 12
- Linjeavstand: 1,5
- Forside med tittel på arbeidet og navn på forfatter
- Hvis det i arbeidet brukes litteratur skal denne refereres i teksten og oppgis på litteraturliste.

For noen arbeider vil det i beskrivelsen av arbeidet kreves at generelle tekniske krav for oppgaveskriving skal følge.

Læringsmappen er grunnlaget for videreutdanningens vurderingsmappe. Av de 8 arbeidene skal 5 av arbeidene velges ut og legges fram for vurdering i vurderingsmappen (leveres uke 5/2009). Studentene vil bli informert om hvilke 5 arbeider som skal inn til vurdering senest uke 3/2009.

5.3.2 Læringsmappens innhold.

Følgende arbeider inngår i læringsmappen:

A1 Refleksjonsnotat hvor studenten reflekterer over egne forventninger og mål for videreutdanningen i intensivsykepleie. Som utgangspunkt for samtale.

A2 PBL notat fra arbeidet innen *Pasienten med respirasjonsvikt* – Tema 8

A3 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

A4 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

A5 Refleksjonsnotat fra en situasjon i praksis med pasient og/eller pårørende.

A6 PBL notat fra arbeidet innen *Pasienten med sirkulasjonssvikt* – Tema 9

A7 Prosjektbeskrivelse for et fagutviklingsprosjekt.

A8 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

5.4 Beskrivelse av arbeidene i Læringsmappen

5.4.1 Arbeid 1 Refleksjonsnotat hvor studenten reflekterer over egne forventninger og mål for videreutdanningen i intensivsykepleie

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal reflektere over sine forventninger til studiet og til det å bli intensivsykepleier. Det skal beskrives forventninger til seg selv, medstudenter, lærere, skole, praksisfelt, og til den framtidige yrkesrolle.

Studenten skal vurdere sin nåværende kompetanse og reflektere over egne læringsbehov i forhold til utdanningen

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 450 ord

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning fredag 02.november 2007 kl.15.00

Tilbakemelding:
Individuell muntlig tilbakemelding av lærer

5.4.2 Arbeid 2 PBL-notat tema 8: Pasienten med svikt i respirasjonssystemet.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal ta utgangspunkt i det arbeidet som er gjort i basisgruppen og i målene for temaet. Den kunnskapen studenten har tilegnet seg gjennom arbeidet skal dokumenteres og gjøres rede for.

Studenten skal legge vekt på en logisk og grundig fremstilling av kunnskapsområdet og vise forståelse og innsikt. Det skal gjøres rede for kunnskapens betydning og viktighet i det kliniske arbeidet som intensivsykepleier.

Det skal klart fremgå hvordan relevante mål fra temaplanen er oppnådd gjennom arbeidet samt en vurdering over hva som ikke er oppnådd av målsettinger.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord.

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 04.januar 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Individuell skriftlig tilbakemelding av lærer.

5.4.3 Arbeid 3 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal kunne redegjøre for de patofysiologiske forhold og iverksatt medisinsk behandling hos pasienten, og relatere kunnskapen til de observasjoner og tiltak som intensivsykepleieren har ansvar for.

Studenten skal reflektere over egne kunnskaper, ferdigheter og holdninger til den beskrevne kasuistikken og tanker om hvordan denne kompetansen kan videreutvikles.

Studenten skal vise evne til ryddig og grundig fremstilling og utvise innsikt i og forståelse for de fysiologiske sammenhenger.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 14.mars 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Individuell skriftlig tilbakemelding av lærer

5.4.4 Arbeid 4 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal kunne redegjøre for de patofysiologiske forhold og iverksatt medisinsk behandling hos pasienten, og relatere kunnskapen til de observasjoner og tiltak som intensivsykepleieren har ansvar for.

Studenten skal reflektere over egne kunnskaper, ferdigheter og holdninger til den beskrevne kasuistikken og tanker om hvordan denne kompetansen kan videreutvikles.

Studenten skal vise evne til ryddig og grundig fremstilling og utvise innsikt i og forståelse for de fysiologiske sammenhenger.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 30.mai 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Respons fra medstudent. Dette gjøres to og to i den utvidede basisgruppen.

5.4.5 Arbeid 5 Refleksjonsnotat fra en situasjon i praksis med pasient og /eller pårørende

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal beskrive en konkret situasjon der studenten samhandler med pasient og/eller pårørende, og hvor ivaretakelsen av pasienten og/eller pårørende er i fokus.
Arbeidet skal inneholde refleksjon over elementer i situasjonen som ga grobunn til ettertanke og vise evne til innlevelse i andres reaksjoner.

Studenten skal vise evne til saklige og kritiske vurderinger i forhold til den beskrevne situasjonen.

I notatet skal det inngå en generell vurdering av intensivsykepleierens ansvar og funksjon i situasjonen, samt en vurdering av egen handlingskompetanse i situasjonen. Studenten skal reflektere over hvordan egne reaksjoner, holdninger, kunnskaper og ferdigheter kan bearbeides og videreutvikles knyttet til lignende situasjoner.

Der dette er relevant i forhold til problemområdet som beskrives, kan studenten gjerne anvende relevant litteratur / teori.

Arbeidsmåte og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord

Innlevering: Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 20.juni 2008 kl.15.00

Tilbakemelding: Individuell skriftlig tilbakemelding fra lærer

5.4.6 Arbeid 6 PBL-notat tema 9: Pasienten med svikt i sirkulasjonssystemet

Innhold og kriterier for arbeidet:
Arbeidet skal ta utgangspunkt enten i temaets del 2: pasienten med sirkulasjonssvikt og / eller del 3: pasienten med multiorgansvikt / SIRS.

Studenten skal ta utgangspunkt i det arbeidet som er gjort i basisgruppen og i målene for temaet. Den kunnskapen studenten har tilegnet seg gjennom arbeidet skal dokumenteres og gjøres rede for.

Studenten skal legge vekt på en logisk og grundig fremstilling av kunnskapsområdet og vise forståelse og innsikt. Det skal gjøres rede for kunnskapens betydning og viktighet i det kliniske arbeidet som intensivsykepleier.

Det skal klart fremgå hvordan relevante mål fra temaplanen er oppnådd gjennom arbeidet samt en vurdering over hva som ikke er oppnådd av målsettinger.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord.

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 12.september 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Respons fra medstudent. Dette gjøres to og to i den utvidede basisgruppen.

5.4.7 Arbeid 7 Prosjektbeskrivelse av et fagutviklingsprosjekt

Innhold og kriterier
Studenten skal utarbeide en beskrivelse og arbeidsplan for et fagutviklingsprosjekt. Arbeidet skal være relevant for intensivsykepleiefaget og være begrunnet i erfaringer fra praksis og annen relevant forskningsbasert litteratur.

Studenten skal gjøre rede for og begrunne hvilken metode som vil benyttes og hvordan arbeidet konkret planlegges utført. Eventuelle svakheter og problemområder må belyses, - studenten må vise evne til å være realistisk og kritisk.

Studenten skal i arbeidet vise forståelse og innsikt i vitenskapelig metode og i intensivsykepleiefaget. Forskningsetiske hensyn skal vurderes.

Det legges i dette arbeidet vekt på god evne til skriftlig fremstilling og bruk av generelle oppgavetekniske kriterier.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord.

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 10.oktober 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Individuell skriftlig tilbakemelding av lærer

5.4.8 Arbeid 8 Beskrivelse og refleksjon over kasuistikk fra praksis

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal kunne redegjøre for de patofysiologiske forhold og iverksatt medisinsk behandling hos pasienten, og relatere kunnskapen til de observasjoner og tiltak som intensivsykepleieren har ansvar for.

Studenten skal reflektere over egne kunnskaper, ferdigheter og holdninger til den beskrevne kasuistikken og tanker om hvordan denne kompetansen kan videreutvikles.

Studenten skal vise evne til ryddig og grundig fremstilling og utvise innsikt i og forståelse for de fysiologiske sammenhenger.

Arbeidsmetode og størrelse:
Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 1500 ord

Innlevering:
Arbeidet skal leveres via It`s learning senest fredag 21.november 2008 kl.15.00

Tilbakemelding:
Individuell skriftlig tilbakemelding av lærer

5.5 Arbeidskrav

I tema 4 inngår to obligatoriske arbeidskrav.

5.5.1 Arbeidskrav i legemiddelregning

Dette er knyttet til undervisning og testing av kunnskaper i legemiddelregning. Dette må være utført før studenten kan gå opp til eksamen. Arbeidskravet skal sikre at studenten har grunnleggende kunnskaper og ferdigheter som er nødvendig for å utøve en forsvarlig praksis.

5.5.2 Arbeidskrav i basal hjerte lungeredning

Det skal gjennomføres en praktisk øvelse i basal hjerte lungeredning. Denne skal sikre at studenten har de nødvendige kunnskaper og ferdigheter for en forsvarlig praksis. Dette må være utført før studenten kan gå opp til eksamen.

5.6 Praksisstudier

Handlingskompetansen studentene skal utvikle, kan ikke læres isolert fra praksis. Bare i reelle praksissituasjoner vil studentene møte utfordringer som er komplekse og uforutsigbare nok til å gi erfaringer som gir grunnlag for å utvikle handlingskompetanse i intensivsykepleie. Læring i praksisstudiet vil bl.a. skje i en ”mester-svenn”-relasjon ved at det blir knyttet veiledning til utøvelsen av faget. For å utvikle studentens egen handlingskompetanse bør det benyttes veiledningsmetoder der studenten blir stimulert til refleksjon over egen læring.

Intensivsykepleierens ansvars- og funksjonsområde krever at det i videreutdanningen legges til rette for problemløsende tenking og handling. For å fremme dette ser høgskolen viktigheten av at studenten blir stimulert til å være faglig aktiv og til å ta ansvar for egen læring i praksisperiodene.

5.6.1 Obligatoriske praksisstudier

Praksisstudiet utgjør totalt 30 uker, fordelt på fire praksisperioder. Studenten skal i hver praksisperiode ha en hovedansvarlig kontaktsykepleier/praksisveileder. Studenten har krav på individuell, kvalifisert veiledning og vurdering i praksisstudiet.

Veiledede praksisstudier skal gjennomføres i:
- intensivavdelinger som tilbyr respiratorbehandling
- overvåkingsavdelinger, herunder hjerteovervåkingsavdeling
- postoperativ- og recoveryavdelinger

Alle studenter skal ha minimum en praksisperiode i intensivavdeling.

De veiledede praksisstudiene gjennomføres ved aktuelle sykehusavdelinger primært ved St. Olavs Hospital.

Etter innspill fra studentene setter videreutdanningen i intensivsykepleie opp en egen roteringsplan for studentenes praksisavvikling.

5.6.2 Hospiteringspraksis

Studenten kan ta initiativ til å få avvikle opp til 2 uker av praksistiden ved avdelinger i inn- og utland som kan bidra til at studenten kan fordype seg i spesielle områder av relevans for intensivsykepleierfunksjonen og framtidig handlingskompetanse.
Aktuelle avdelinger kan være

- Anestesiavdelingen, St. Olavs Hospital
- Akuttmottak/AMK-sentral, St. Olavs Hospital
- Dialyseavdelingen, St. Olavs Hospital

Tidligere studenter har forøvrig hatt stort utbytte av å hospitere ved andre sykehus på:

- Transplantasjonsavdelinger
- Brannskadeavdelinger
- Spesialavdelinger for barn
- Spesialavdelinger for kirurgi
- Ambulansetjeneste

Studenten er selv ansvarlig for å inngå avtaler med det aktuelle praksisstedet etter samråd med lærer/veileder. Begrunnet søknad om hospiteringspraksis sendes lærer ved videreutdanningen i intensivsykepleie i god tid før hospitering er planlagt. Studenten bærer selv all økonomiske utgifter som hospiteringspraksisen medfører.

5.6.3 Studietur

Studentene kan som gruppe arrangere studietur i løpet av videreutdanningens siste praksisperiode. Studentene er selv ansvarlig for alle praktiske gjøremål i forbindelse med studieturen.

Studentene disponerer inntil tre virkedager av siste praksisperiode til studieturen. Forutsetningen for innvilgelse av tid til studietur er at det kan framlegges faglig program for de virkedagene som disponeres til turen.

De studentene som ikke velger å delta på studieturen gjør avtale med lærer om hvordan de skal disponere tiden som er innvilget til studietur.

Studentene bærer selv alle økonomiske utgifter studieturen medfører.

6 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og – framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som fagplanen forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Revidert nasjonal rammeplan og forskrift for videreutdanning i anestesi-, operasjon -, intensiv -, barne- og kreftsykepleie fastsatt 01.desember 2005.
- Revidert Lov om universiteter og høgskoler av 12. mai 1995, fastsatt 01.april 2005.
- Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, gjeldende fra 01.august 2005.

6.1 Tilstedeværelse

6.1.1 Studiedeltakelse i teoristudiet

All timeplanfestet aktivitet er obligatorisk. Det kreves 80 % tilstedeværelse for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen.

6.1.2 Studiedeltakelse i praksisstudiet

For at praksisperioden skal kunne godkjennes, må studenten være tilstede i minimum 90 % av studietiden. Studenten plikter å melde fravær i praksisperioden til praksisstedet og til høgskolen så snart som mulig. Fravær betraktes som fravær uansett om fraværet skylder sykdom, permisjon eller annet.

Fravær mellom 11 – 20 % i en praksisperiode må taes igjen. Studenten utarbeider en plan over hvordan fravær skal taes igjen. Planen må være godkjent av praksisveileder / kontaktsykepleier og lærer. Heltidsvurdering kan først skje etter at alt fraværet er tatt igjen. Mer enn 20 % fravær fører til at hele praksisperioden må taes igjen.

6.2 Eksamen

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag kan eksamen være: ”skriftlig eksamen, muntlig eksamen, prosessvurdering underveis i emnet, presentasjon av praktisk oppgave, demonstrasjon av individuell ferdighet, bedømmelse av innleverte mapper, prosjektrapport, presentasjon av prosjekt, rapport over laboratorie- eller praksisarbeid”.

Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Vurderingene kan også graderes med karakterene Bestått og Ikke bestått (jf eksamensforskriften § 10).

Studiet har følgende eksamener:

6.2.1 Individuell skriftlig skoleeksamen i tema 4.

5,5 studiepoeng

Forutsetninger for å fremstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Arbeidskrav er gjennomført.

Beskrivelse: Studenten skal dokumentere individuelle kunnskaper fra tema 4. Dette er kunnskaper som er grunnleggende for en videre tilegnelse av viktige begreper innen intensivmedisin og for forståelsen av intensivpasienters tilstand.

Tidspunkt: Eksamen er torsdag 10.januar, 2008. Varighet fra 09.00 – 13.00.

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

6.2.2 Individuell skriftlig hjemmeeksamen 7,5 studiepoeng

Forutsetninger for å fremstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Arbeidskrav er gjennomført.

Beskrivelse: Eksamensoppgaven skrives som det siste ledd i en tre trinns prosess som skal karakterisere den reflekterte praktikers yrkesutøvelse (Schön 1987, i Kirkevold 2002). Den skal være en teoretisk drøftingsoppgave utviklet på bakgrunn av tidligere refleksjonsnotat (se 5.2).

Kriterier: Arbeidet skal inneholde en grundig beskrivelse av kunnskapsområdet og en refleksjon over kunnskapens betydning for utøvelsen av spesialsykepleie. Valgt kunnskap skal være fra hovedemne 1.

Studenten skal anvende og saklig drøfte innholdet i den valgte kunnskapen ut fra problemstillingen. Arbeidet skal uttrykke en selvstendig anvendelse av kunnskap og vise evne til systematisk og analytisk vurdering.

Den skriftlige fremstillingen skal være oversiktlig, strukturert og følge generelle kriterier for oppgaveskriving jfr. Dalland 2007. Forskningsbasert litteratur skal benyttes.

Arbeidsmetode og størrelse: Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 3500 ord

Tidspunkt: Det settes av 4 dager i siste uke av teoriblokk 2 til arbeid med eksamensbesvarelsen. Denne innleveres fredag 25.april 2008 kl. 10.00.

Vurderingsuttrykk: Graderte bokstavkarakterer.

6.3.2. Mappevurdering 12 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Studentens læringsmappe er godkjent. Gjennomførte praktiske studier er vurdert til bestått.

Beskrivelse: Studenten skal legge fram 5 utvalgte arbeider fra sin læringsmappe til vurdering i en vurderingsmappe. Det vil bli gitt beskjed om hvilke arbeider som skal inn til vurdering senest uke 3 / 2009. Vurderingsmappen presenteres, begrunnes og vurderes av studenten gjennom et skriftlig notat. Vurderingsmappen skal inneholde arbeider fra hovedemne 3 samt erfaringer fra praksisstudier.

Tidspunkt: Innleveres fredag 30.januar, 2009 kl. 10.00.

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer

6.3.3. Fordypningsoppgave 20 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Gjennomførte praktiske studier er vurdert til bestått.

Beskrivelse: Studenten skal i løpet av studietiden utarbeide en fordypningsoppgave med muntlig etterprøving. Fordypningsoppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe på maksimalt 3 studenter. Oppgaven skal ha et omfang på 10.000 ord. Valg av tema skal godkjennes av veileder. Det vil bli utarbeidet egne retningslinjer for fordypningsoppgaven. Problemstilling skal være forankret i intensivsykepleie.

Veiledning: Det gis veiledning inntil 3 timer i forbindelse med oppgaven.

Tidspunkt: Innleveres fredag 9.januar, 2009 kl. 10.00.

Vurderingsuttrykk: Graderte bokstavkarakterer. Skriftlig besvarelse må være vurdert til E eller bedre for at studenten skal kunne framstille seg til individuell muntlig etterprøving. Muntlig etterprøving gir grunnlag for en endelig og individuell karakter på arbeidet.

6.3.4. Praksisstudier 45 studiepoeng

Vurderingen av praksisstudiene skjer i forhold til de mål for praksis som Høgskolen har fastsatt, samt studentens egne mål for studieprogresjon og læringsarbeid i praksis.

Vurdering i praksis er en kontinuerlig prosess mellom student, kontaktsykepleier/ praksisveileder og lærer. Skriftlig vurdering skal gis halvveis og ved slutten av hver praksisperiode på videreutdanningens vurderingsskjema. Dersom det oppstår tvil om bestått praksis skal studenten halvveis i praksisperioden og senest tre uker før avsluttet praksisperiode, få skriftlig og begrunnet melding om dette. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiene. Dersom studenten i siste halvdel (eller de siste tre ukene) av praksisperioden viser atferd som åpenbart gir grunnlag for ”ikke bestått” kan det gis slik vurdering selv om melding ikke er gitt i henhold til foregående avsnitt.

Det er utformet egne vurderingsskjemaer for de fire praksisperiodene i videreutdanningen i intensivsykepleie. Drøftinger mellom student, kontaktsykepleier og lærer danner grunnlaget for vurderingen av om praksisstudiene i den aktuelle praksisperioden er bestått.

Studenten må ha bestått praksisstudiene for å kunne fortsette studiene og framstille seg til avsluttende eksamen i intensivsykepleie.

Ved ikke beståtte praksisstudier har studenten krav på å få den aktuelle praksisperioden tilrettelagt og vurdert en gang til.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for praksisstudiene.

6.3.4.1.Praksisperiode 1 14 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.

Innhold: Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for bestått/iIkke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.

Tidspunkt: Uke 3 -11, 2008. Totalt 9 uker.

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

6.3.4.2.Praksisperiode 2 11 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.

Innhold: Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.

Tidspunkt: Uke 19-25, 2008. Totalt 7 uker

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

6.3.4.3.Praksisperiode 3 10 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.

Innhold: Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.

Tidspunkt: Uke 42 - 48, 2008. Totalt 6 uker

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

6.3.4.4.Praksisperiode 4 10 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.

Innhold: Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.

Tidspunkt: Uke 3 - 8, 2009. Totalt 6 uker

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

7. Litteratur

Omfang av litteratur tilsvarer ca. 4800 sider. Det utarbeides egne litteraturlister for hvert enkelt tema i undervisningsplanen. Både engelsk og norsk litteratur vil bli benyttet.

8. Kilder

Avdeling for sykepleie, HiST (2007):Fagplan for videreutdanning i intensivsykepleie

Benner, Patricia (1984): From novice to expert: excellence and power in clinical nursing practice. Menlo Park, Calif. : Addison-Wesley.

Dalland, Olav (2007): Metode og oppgaveskriving for studenter. Oslo : Gyldendal akademisk

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (1999): Rammeplan og forskrift for videreutdanning i intensivsykepleie, fastsatt 1. desember 2005.

Kirkevold, Marit (2002): Vitenskap for praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Lov om universiteter og høgskoler av 12. mai 1995, fastsatt 1. april 2005.